

Informationsbrev till tillverkare, importörer och
distributörer av träpaneler

Marknadskontroll av träpaneler

Boverket påbörjar under våren 2017 marknadskontroll av träpaneler som omfattas av följande harmoniserade standard:

SS-EN 14915-1:2013 Träpaneler

Boverket är ansvarig myndighet för marknadskontroll av byggprodukter i Sverige. Marknadskontrollen avser för träpaneler och kommer att göras hos ett urval av tillverkare, importörer och distributörer.¹ Marknadskontrollen kommer att omfatta dokumentationskontroll och eventuell provning. Marknadskontrollen ger också Boverket tillfälle att ge information och vägledning om prestandadeklARATIONER, CE-märkning och byggproduktförordningen.²

Bakgrund

Boverkets marknadskontroll av byggprodukter ska hjälpa företagen att följa de regler som finns. De brister som hittas kan till exempel vara formfel i medföljande dokument, men även att produktens faktiska egenskaper inte motsvarar det som redovisats i prestandadeklarationen. Om Boverket hittar brister ska företaget avhjälpa felen. Är bristerna allvarliga kan de leda till förbud mot försäljning av produkten.

¹ För vägledning om vilken roll du har, gå gärna in på:

<http://www.boverket.se/sv/byggande/byggprodukter/ce-markning/informationsmaterial/vilket-ansvar-har-jag/>

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG.

Boverket kontrollerar bara produkter som finns på marknaden till försäljning. Kontrollen ersätter alltså inte den kontroll som tillverkare och eventuellt tredjepartsorgan ska utföra under tillverkningen av byggprodukterna.

Byggproduktförordningen

I korthet innebär byggproduktförordningen ett gemensamt sätt för att bedöma och beskriva byggprodukters egenskaper. Metoder och kriterier för bedömning och provning av produkters väsentliga egenskaper finns i olika, för produkten specifika, harmoniserade standarder.

Byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard ska ha en prestandadeklaration, vara CE-märkta samt åtföljas av bruksanvisning och säkerhetsföreskrifter för att få säljas inom unionsmarknaden.³ För produkter som säljs i Sverige måste prestandadeklarationen och eventuella bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter vara på svenska.

De olika aktörernas ansvar

Tillverkaren tar genom att upprätta en prestandadeklaration ansvar för att byggprodukten överensstämmer med den angivna prestandan. Till grund för prestandadeklarationen ska tillverkaren upprätta teknisk dokumentation som beskriver alla relevanta delar i det aktuella systemet för bedömning och fortlöpande kontroll av byggproduktens prestanda. Prestandadeklarationen ska till både form och innehåll utformas i enlighet med bilaga III till byggproduktförordningen.⁴ Produkten ska sedan CE-märkas innan den släpps ut på marknaden. Det är bara tillverkaren som får upprätta en prestandadeklaration och CE-märka byggprodukten.

Distributörer och importörer är ansvariga för att säkerställa att byggprodukter de säljer uppfyller gällande krav samt att rätt dokument följer med produkten när den säljs. De får dock inte själva upprätta dokumenten.

Finns det skäl att tro att produktens prestanda inte överensstämmer med vad som framgår av prestandadeklarationen och CE-märkningen, eller övriga krav enligt byggproduktförordningen inte är uppfyllda ska:

- tillverkaren omedelbart korrigera bristerna och, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla produkttypen
- importören vidta åtgärder för att bristerna korrigeras och, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla produkttypen
- distributören försäkra sig om att korrigerande åtgärder vidtas eller dra tillbaka eller återkalla produkttypen

Så går marknadskontrollen till

Boverket kommer att kontakta ett antal berörda företag och begära in dokumentation. Produkter kommer att köpas in för provning och vissa företag

³ Med unionsmarknaden avses EU, EES samt Schweiz och Turkiet.

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0574&from=SV>

kommer eventuellt även att besökas. Om vi bokar in ett besök hos ert företag är det viktigt att vi från Boverket får möjlighet att träffa den eller de som ansvarar för prestandadeklarationer, CE-märkningen och tillverkningskontrollen.

Vilken dokumentation Boverket begär in beror på vilken typ av aktör ert företag är:

- Om ni säljer träpaneler under eget namn eller varumärke är ni tillverkare enligt byggproduktförordningen.
- Om ni köper träpaneler från en aktör inom Europa⁵ och säljer vidare dem under det ursprungliga varumärket är ni distributör.
- Om ni importerar träpaneler från ett tredjeland⁶ och säljer vidare dem under det ursprungliga varumärket är ni importör.

Dokumentation som kommer att begäras in

Boverket kommer att begära in följande dokumentation från samtliga aktörer som valts ut:

- en kopia av prestandadeklaration
- CE-märkning (en kopia eller ett foto)
- eventuell bruksanvisning

Från tillverkare kommer vi även att begära in:

- dokumentation av tillverkningskontroll i fabrik
- dokumentation som visar bestämning av produkttypen (inledande typprovning)

Från importörer kommer vi även att begära in dokumentation som visar att:

- tillverkarens namn och adress finns på produkten samt att produkten bär en beteckning som gör att den enskilda produkten går att identifiera och spåra
- importörens namn eller registrerade varumärke och adress också finns på produkten

Från distributörer kommer vi även att begära in dokumentation som visar att:

- tillverkarens namn och adress och, när så är relevant, importörens namn och adress finns på produkten samt att produkten bär en beteckning som gör att den enskilda produkten går att identifiera och spåra

⁵ Här avses EU, EES, Schweiz och Turkiet

⁶ Land utanför EU, EES, Schweiz och Turkiet

Provning av brandskyddade träpaneler

Boverket kommer att köpa in och låta prova ett antal brandskyddade träpaneler hos ett oberoende provningslaboratorium. Syftet med provningen är att kontrollera att produkternas faktiska prestanda stämmer överens med uppgifterna i prestandadeklarationen.

Om produkten vid provning visar sig inte uppfylla gällande krav, att deklarerad prestanda i prestandadeklarationen eller CE-märkningen inte motsvarar den faktiska, kan Boverket komma att besluta att ni ska ersätta myndighetens kostnader vid provtagning och undersökning av prov. (11 kap. 8 b § plan- och bygglagen (2010:900) och Boverkets allmänna råd (2016:16) om ersättning för provningskostnader vid marknadskontroll av byggprodukter).

Vad händer efter kontrollen?

Boverket kommer att vid behov begära rättelse. Sker inte rättelse efter begäran kan Boverket besluta om föreläggande om rättelse. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite. Föreläggande förenat med vite kan bli aktuellt även i fall när endast formella brister förekommer, såsom avsaknad av eller felaktig prestandadeklaration eller CE-märkning. Beroende på bristernas karaktär kan även försäljningsförbud och/eller återkallelse av produkten bli aktuellt. I allvarliga fall kan Boverket vidta tvingande åtgärder utan att först begära rättelse.

Vid frågor:

Är det något som är oklart eller har du frågor går det att kontakta Boverket via

marknadskontroll@boverket.se

ange dnr 853/2017

Mer information:

Boverkets broschyr om prestandadeklarationer och CE-märkning: <http://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2013/ce-dig-for.pdf>

Mer information om prestandadeklaration, CE-märkning och marknadskontroll: <http://www.boverket.se/ce>